

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Advlpho Qvondam Coloniensi Archiepiscopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

prædecessorum & progenitorum tuorum, qui fideles & devoti semper fuerunt Ecclesiæ, nec unquam pro Imperatore vel aliquo alio defece- runt, illi adhærere volebas, huiusmodi collo- quium habuisti pro nullo, necnon etiam quia te non sustinere putabat quod ipse per injuriam Comitum exheredaret Barrensem, Sanè quod de tuorum progenitorum religiosa devotione recenses, delectabiles nobis parit delicias audien- di. Fatemur equidem quod inter ceteros mundi Principes antecessores & progenitores tui Romanam Ecclesiam, sicut & ipsi ab ea speciali- ter sunt dilecti, specialiter dilexerunt, nec eos ulla prosperitas vel adversitas ab ejus devotione subduxit. Vnde tuam regalem pruden- tiam affectuosius prosequimur actionibus gratiarum quod paternæ fidei puritatem heredi- tans, quantum ad hoc ei contra Ecclesiam non favisti; licet apostolica sedes, quæ non ab ho- mine constituta est, sed à Deo, confidens in ipso, non timeat quid homo sibi faciat contra Deum, quemadmodum ipsa dicit in psalmo: *In Deo sperabo, non timebo quid faciat mihi homo.* Iesus Christus etenim fundamentum & fundator ipsius, supra se firmam petram tanta eam soliditate firmavit ut nedum irruentia flumina seu eriam flantes venti, quin immo portæ inferi non prævaleant contra ipsam. Post hæc autem alium articulum addidisti, in quo Romana Ecclesia, sicut asseris, tibi totique regno tuo poterit subvenire, ac progenitorum tuorum merita com- pensare. Nosse te quidem asseris quod Romana Ecclesia præfatum Ottonem, ut sæpè dictum Philippum posset deprimere, modis procurabat omnibus sublimare, attendens quod Fridericus pater & Henricus frater ejusdem Philippi multa mala ipsi Ecclesiæ irrogarant, & quoniam om- nes filij præfati Friderici cesserunt in fata, nec aliquis defiliis ejus extat qui possit ad imperium promoveri, nobis attentius supplicasti ne ipsum Ottonem ad imperium promovere vellemus, quia nepos est Regis Anglorum, cum quo habes inimicitias capitales, & qui te multotiens per satellites suos procuravit occidi, ac idem Otto, cum olim Comes Pictavenfis existeret, terram tuam Ecclesiæque combussit, & tibi ac terræ tuæ mala omnia quæ potuit irrogavit, nec ali- quam inde satisfactionem impendit. Siquidem persecutio Friderici ab Ecclesiæ mente non ex- cidit, quæ profecto, præter alia impedimenta quæ Philippo ad imperium obtinendum obsta- bant, non ex minima parte nos fecit ab ipsius declinare favore, Dei zelotis exemplo peccata patrum in filios usque in tertiam & quartam pro- geniem vindicantis in iis maximè qui oderunt eum, id est, in illis qui contra ipsum paternum odium imitantur. Ceterum providentiam tuam in Domino commendamus quod ita piæ devo- tionis patrum tuorum memoria delectaris ut tamen impietatem detestaris illorum qui sunt Ec- clesiam persecuti. Sed cum Ludovicus illustris memoriæ pater tuus zelo ecclesiasticæ religionis accensus non dubitaverit se opponere Friderico quando in schismate gemebat Ecclesia & impe- rium in unitate vigeat, quanto tu securius, factus robustior patre tuo, potuisti cessare à favore Philippi Suevi filij Friderici & fratris

Henrici persecutorum Ecclesiæ sæpe monitus & rogatus à nobis, & maximè tempore quo schis- ma premebat imperium & unitas Ecclesiam ex- tollebat, præsertim cum ille causam fovaret ini- quam. Vnde cum tu ei duxeris adhærendum qui erat offensus & indevotus Ecclesiæ, habe- re pro indigno non debes si nos favimus in par- tem istius humilis ac devoti, cum tandem me- lius nos tibi cavere potuissemus ab isto quam tu cavere nobis potuisses ab illo; eò quod utique nos in isto, tu verò nequaquam jurisdictionem haberes in illo. Præterea subjunxisti quod idem Otto nunquam posset in imperium sublimari quin in tuum ac regni & Ecclesiarum dispen- dium redundaret. Enimverò tanta devotione regnum tuum Ecclesiæ tantaque dilectione illa illi est connita ut neutri sine alterius læsione pos- sit contingere detrimentum. Quod utique nos sollicitè attendentes, non tua requisitione jam dudum, sed affectu quem circa te gerimus pro- vocati, indemnitati tuæ ac regni tui super hoc curavimus præcavere, certa promissione ab eod- em Ottone recepta sub aurea bulla scripto pa- riter & juramento firmata quod de pace vel concordia tecum componenda & observanda nostro per omnia parebit arbitrio & mandato; sicut nuntij tui, quibus rescriptum ipsius osten- dimus intuendum, tam de ipsa quam de aliis circumstantiis, de quibus contulimus cum eis- dem, tuæ regali prudentiæ viva voce poterunt enarrare. Cum itaque videatur, rebus taliter se habentibus, expedire ut ad faciendum inter vos pacem & concordiam intendere debeamus, tu modum & formam pacis & concordie pertrac- tandæ, si eam duxeris acceptandam, nobis po- teris intimare; nosque tua voluntate comperta, dante Deo ad ipsam quanto certius, tanto effi- caciùs protedemus. Præterea super eo quod de imperij civitatibus tuo regno vicinis per tuas nobis litteras suggestisti, tua regalis prudentia diligenter advertat utrum tibi vel tuo regno ex- pediat ut ad res imperij manum mittas. Datum Soræ xv. Kal. Octobris, pontificatus nostri an- no undecimo.

ADVLPHO QVONDAM
Colonienfi Archiepiscopo.

Dilectum filium Hermannum Presbyterum cum litteris tuis ad sedem apostolicam ac- cedentem ea qua decuit benignitate suscepimus, & verbis ipsius benignam curavimus au- dientiam exhibere. Quod autem per ipsum & litteras tuas suppliciter postulasti ut quoniam propter hostiles incursus securè non potes, ut asseris, pro causa tua vel in persona propria vel per responsalem idoneum in nostra præsentia comparere, causam ipsam in regno Theutonico dignaremur personis idoneis delegare, diffinitiva nobis sententia reservata, salva justitia con- cedere non potuimus cum nostræ famæ ac pro- priæ conscientie puritate. Quia cum causa ea- dem utraque parte præsentem esset citra liti con- testationem in nostro auditorio ventilata, & quibusdam pro bono pacis providè ordinatis, utrique parti peremptorius terminus sit præfi- xus & ab utraque parte receptus, reliqua nunc absente ad petitionem alterius non decet aliquid

Epist. 166.

immutari unde præjudicium ei & nobis posset opprobrium provenire; sed usque ad terminum constitutum & ultra etiam curabimus expectare, processuri auctore Domino sicut fuerit procedendum. Credimus tamen quod utilitati tuæ potius expediret ut sub manu nostra te humiliare curares, quæ non solum fortis & potens, sed ampla etiam est & larga, de facili valens sic humiliare superbum sicut humilem exaltare ac singulis reddere secundum exigentiam meritorum, devotis & obedientibus gloriam, indevotis autem & inobedientibus poenam, cum diversis modis in multis locis & variis causis nostrum possimus beneplacitum adimplere. Quapropter si nos in eo placare satageres in quo nos offendere attentasti, ut ad illius auxilium & favorem prompta devotione redires à cuius auxilio & favore indecoro spiritu recessisti, spes tibi non incerta daretur ut quo cecidisti resurgeres, & si non ad illum in quo alius est locatus, ad alium tamen gradum in quo alius est locandus, & nos interim faceremus tibi honorabiliter provideri ad nostrum & ipsius honorem efficaciter intendenti. Inspiret igitur cordi tuo ille qui ubi vult spirat spiritus veritatis, ut sanum amplectens consilium, animam simul & corpori sine dubitatione salubre illud agere studeas per quod divinam & nostram gratiam merearis, pro certo confidens quod illius parati sumus vestigia imitari qui dicit: *Convertimini ad me, & ego convertar ad vos.* Alioquin non nostræ duritiæ sed tuæ poteris imprudentiæ imputare, si novissima tua sient pejora prioribus, dum sanis consiliis refugis acquiescere ac justis persuasionibus consentire. Datum Ferentini x. Kal. Novembris, pontificatus nostri anno undecimo.

Patriarchæ Aquilegensis.

Epist. 167.

Licet post necem illustris memorie Philippi Ducis Sueviæ super negotio imperij beneplacitum nostrum tibi pluries curaverimus intimare, quia tamen iteratò illud per nostras litteras tibi postulas aperiri, cum Ecclesiæ tuæ posset ex hoc dispendium imminere si nescias in quam partem debeas declinare, fraternitati tuæ præsentium insinuatione clarescat quod cum per Dei gratiam sumus super petram solidam stabiliti, in eodem in quo & prius proposito permanemus. Quocirca fraternitatem tuam rogamus attentius & monemus, per apostolica tibi scripta mandantes quatenus carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo adhareas, eique assistas viriliter & potenter. Datum Laterani xiv. Kal. Septembris, pontificatus nostri anno undecimo.

Illustri Regi Ottoni
in Imperatorem Romanorum electo.

Epist. 168.

Licet per dilectum filium magistrum Henricum sancti Geronis Scholasticum generales ad omnes Principes & speciales ad multos jam dudum litteras direxerimus, quales tuæ promotioni novimus expedire, quia tamen postmodum quamplures eorum nos consulere curaverunt cui malleus eos super imperio adharere, quosdam per iterata scripta fuimus exhortati, videlicet Aquilegensis Patriarcham, Mag-

Tom. I.

deburgensem Archiepiscopum, Adolphum quondam Coloniensem, Spirensis Episcopum, Regem Boemiarum, Austriæ ac Zaringiæ Duces, & quosdam alios, ut tibi potenter faveant & patenter, in iis & aliis satagentes honorem tuum indefessa sollicitudine promovere. Quocirca serenitatem regiam monemus attentius & hortamur quatenus prima, media, & novissima tua bona soli altissimo ascribendo, talem circa singula studeas te habere quod honoris tui processus, qui operante divina gratia & nostra cooperante sollicitudine prospere jam dirigitur, feliciter consummetur, de plenitudine gratiæ nostræ securus quod ad omnia quæ tibi noverimus expedire diligens studium impendemus & operam efficacem. Datum Laterani 11. Non. Decembris, pontificatus nostri anno undecimo.

E I D E M.

Cum de matrimonio contrahendo inter te ac primogenitam quondam Philippi Ducis Sueviæ in nostra presentia tractaretur, tuis & ipsius consentientibus nentis ita providimus ut potestatem dispensandi super linea consanguinitatis, quæ te ac illam contingit, committeremus Legatis qui erant in Theutoniam regressuri. Licet autem eodem Duce defuncto dispensandi necessitas ex majori parte cessaverit, quia tamen adhuc ad illam aspiras, sicut per tuas nobis litteras intimasti, nos ex illa gratia speciali quam ad tuam regalem personam & habuimus & habemus, quod tunc circumspicte deliberatione providimus, etiam nunc provida circumspicte volumus adimplere, committendo Legatis nostris duobus vel uni, quos aut quem ad præsentiam tuam pro negotiis Ecclesiæ ac imperij proposuimus destinare, ut si urgens necessitas vel evidens utilitas postulaverit, super hoc auctoritate nostra dispensent. Datum Laterani Non. Decembris &c. *ut in alia.*

Spirensi Episcopo.

Epist. 170.

Gratum gerimus & acceptum & tuam in Domino prudentiam commendamus quod pro reverentia beati Petri & nostra carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo disposuisti firmiter adharere ipsique imperialia insignia resignare. Super eo verò quod de conjugij conjuramento scripsisti hoc tibi duximus rescribendum, quod per Legatos nostros, quos disposuimus in Theoniam destinare, tuæ fraternitati curabimus plenarie respondere, parati semper efficere quæ tibi proficiant ad commodum & honorem in devotione ac fidelitate sedis apostolicæ permanenti. Datum Laterani 11. Non. Decembris, pontificatus nostri anno undecimo.

Nobili viro Duci Zaringiæ.

Epist. 171.

Ex affectu sinceræ dilectionis & gratiæ quem circa tuam personam gerimus provocamur ut, cum carissimus in Christo filius noster illustris Rex Otto in Imperatorem Romanorum electus magnifice jam procedat de corde puro, conscientia bona, & fide non ficta, consilium tibi demus quatenus ei firmiter adharendo, potenter sibi faveas & patenter; quo-

DD ddd ij